

Lauttasaaren orkesteri 72 vuotta

TEKSTI Matti Pajari KUVA Lauttasaaren orkesterin arkisto

Jatkosodan päätyttyä vuonna 1944 lauttasaarelainen musiikin harrastaja **Simo Härkönen** joutui paikallisen aseveliyhdistyksen selvitysmieheksi. Hänestä aseveliyhdistyksen erinomainen piano piti saada orkesterikäyttöön. Kun orkesterin perustamista oli hänelle jo aikaisemminkin ehdotettu, organisoitiin pikaisesti Lauttasaaren Orkesteriyhdistys r.y. Drumsö Orkesterförening r.f. Soittajia houkuteltiin mukaan suullisesti ja lehti-ilmoituksilla. Kapellimestariksi löytyi säveltäjä **Einar Englund**. Paikalliset yrittäjät **Aulis Aropaltio** ja **Gunnar Östmann** lahjoittivat 30 000 markkaa, mainittu piano saatiin myös lahjana, ja keväällä 1945 pidettiin ensikonsertti 21 soittajan voimin.

Alkuinnostuksesta huolimatta toiminnan jatkuminen ei ollut itsestään selvää. Kulut uhkasivat ylittää maksukyvyn. Konserteista ei paljon nettotuloja kertynyt, koska niihin jouduttiin palkkaamaan avustajia. Rahoitusta varten järjestettiin naamiaisia, karnevaaleja ja konserttitanssia. Tilannetta helpotti Helsingin kaupungin avustus, jota saatiin ensimmäisen kerran vuonna 1948. Vielä merkittävämmäksi muodostui Lauttasaaren säätiön tuki, joka on näihin päiviin asti ollut tärkein tulonlähde. Se on nytkin hyvänä kakkosena jäsenmaksujen jälkeen.

Erityisesti 40- ja 50-luvulla puuttui soittajia siirryttäessä saloniorkistereille sovitetusta musiikista sinfoniaorkestereiden ohjelmistoon. Aluksi valtaosa soittajista asui Lauttasaareissa. Myöhemmin saarelaisten osuus on pienentynyt niin, että heitä on nyt vajaa neljäsosa. Toki muillakin on suhteita saarelle: jotkut ovat siellä syntyneet, toiset käyneet töissä.

Eräänlainen kriisi koettiin syyskuudella 1951. Historiikin mukaan silloinen kapellimestari **Paavo Berglund** "käytti harjoituksissa niin purevaa kieltä, että soittajilta kysyttiin suurta pitkämielisyyttä". Pitkämielisyyttä ei tainnut ihan riittää, koska kevätkauden ensimmäiseen harjoitukseen ilmestyi vain kahdeksan soittajaa. Notkahduksesta selvitettiin, kun puheenjohtaja lähetti jäsenille kirjallisen vetoomuksen toiminnan jatkamiseksi.

Orkesterin soittajat ovat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta olleet amatöörejä. Toinen erottamattomasti orkesteriin on ikäkauma. Viime aikoina nuorimman ja vanhimman soittajan ikäero on ollut luokkaa 70 vuotta. Nykyisten aktiivien pisin ura orkesterissa on alkanut jo 1952, ja vanhin on osallistunut jatkosotaan.

Ohjelmistossa on otettu huomioon sekä musiikin kiinnostavuus että soittajien taidot ja

Orkesterin soittajat puolisoineen syksyllä 1945. Oikealla Einar Englund, neljäs oikealta puheenjohtaja Simo Härkönen.

kaikkien työllistäminen. Solistien selviämistä ei ole tarvinnut huolta kantaa, kun halukkaita huipputasoin esiintyjä on ollut riittämiin.

Pitkäaikaisimmat kapellimestarit ovat olleet **Seppo Laamanen** (1968-1980) ja **Ahti Valtonen** (1996-). **Paavo Berglund**, **Jorma Panula**, **Onni Kelo**, **Pentti Sistonen** ja monet muut nuoret kyyt ovat käyttäneet orkesteria ponnahduslautana ammattikapellimestarin tehtäviin. Orkesterin nuoria viulisteja on siirtynyt Sibelius-Akatemian opiskelijoiksi. Monet tulevat ammattimuusikot ovat saaneet tilaisuuden paneutua suuren orkesterin toimintaan soittajana, solistina tai kapellimestarina.

2000-luvulla orkesteri on esiinty-

nyt perinteisten syys- ja kevätkonserttien sekä itsenäisyyspäivän juhlien lisäksi muun muassa hoitolaitoksissa, hyväntekeväisyyskonserteissa, Lauttasaaren yhteiskoulun vanhojen tansseissa, Vieremän pianoviikoilla ja yhteiskonserteissa Stadstreicher Warenin kanssa Saksassa ja Suomessa.

Lähtövalaisuuteen suunniteltu kirkon remontti vie harjoittelu- ja esiintymistilat. Toistaiseksi on epäselvää, miten ja missä sen aikana toimintaa jatketaan. Seuraavan esiintymisen paikka ja aika kuitenkin tiedetään: äitienpäiväkonsertti on Lauttasaaren kirkossa.

Lauttasaaren orkesterin äitienpäiväkonsertti Lauttasaaren kirkossa sunnuntaina 14.5. kello 18.

Suomi
Finland
100

Lauttasaaren Laulajat juhlatunnelmissa

Lauttasaaren Laulajat esiintyivät viime keväänä Hattulan kirkossa.

Lauttasaarelaisen kuoron kevätkonsertti lähestyy. Tänä keväänä ohjelmistosta löytyy perinteistä suomalaista musiikkia Jean Sibeliukselta Heino Kaskeen.

TEKSTI Saara Goldhorn KUVA Kirsti Palonen

Lauttasaaren Laulajilla on takanaan työntäyteinen kevät. Kuoro on melkein vuoden ajan harjoitellut **Sergei Tanejevin** kantaattia **Johannes Damaskolainen**, joka on kaunis ja syvälinen mutta myös hyvin vaativa teos. Tanejev oli vuosina 1856-1915 elänyt venäläinen säveltäjä, pianisti ja musiikkipedagogi. Monimutkaisen teoksen harjoittelu nostaa kuoron tasoa ja kehittää niin laulutaitoa kuin kielipäätä. Kuoro nimittäin esittää teoksen alkuperäiskielellä venäjäksi.

Suomen itsenäisyyden juhla-vuoden kunniaksi kevään ohjelmistossa on paljon suomalaista musiikkia. Mukana on muutamia Sibeliuksen kauneimpia sävellyk-

siä, kuten Sortunut ääni ja Sydämeni laulu, sekä muita perinteisiä lauluja ja kansansäveliä. Monien sanojen ja melodioiden keskeltä löytyy surumielisen haitteen tunnelmaa, ja kappaleista huokuu syvä arvostus ja rakkaus omaa maata, sen rauhaa ja luontoa kohtaan.

Lauttasaaren Laulajat esiintyy lauantaina 6.5. kello 16 Lauttasaaren kirkossa osoitteessa Myllykallionrinne 1. Sisäänpääsy on ilmainen ja käsiohjelman saa kymmenellä eurolla.